

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2267/2019
30.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца АА из .., ГО ..., чији је пуномоћник Гордана Станковић, адвокат из ..., против туженог ЈП ББ, Огранак ... из ..., ради измене одлуке о ренти, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3540/17 од 04.04.2019. године, на седници одржаној 30.10.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3540/17 од 04.04.2019. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3540/17 од 04.04.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Лазаревцу П 146/16 од 21.06.2017. године у ставу првом и трећем изреке и одбијен тужбени захтев тужиоца АА из ..., којим је тражио да се обавезе тужени да му због немогућности да самостално обавља пољопривредну делатност, због смањене радне способности проузроковане повредом на раду, на име разлике између досуђене ренте и појединачно утврђених износа ренте за период од 21.11.2012. године па до 01.01.2017. године исплати месечне износе са законском затезном каматом све ближе наведено у овом ставу изреке, да од 01.01.2017. године па убудуће тужиоцу исплаћује износ од по 13.924,21 динара на име месечне ренте до сваког 15-ог у месецу за текући месец, све док се знатније не промене околности, као и да се обавезе тужени да тужиоцу на име трошкова поступка плати 245.620,00 динара, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова првостепеног поступка. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова поступка по жалби. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде применом члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни повреде из одредбе члана 374. став 1. ЗПП у поступку пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Другог основног суда у Београду, Судске јединице у Лазаревцу П 239/10 од 30.06.2010. године, обавезана је тужена да тужиоцу накнади материјалну штету због немогућности да самостално обавља пољопривредну делатност због смањене радне способности проузроковане повредом на раду за период од 31.02.2007. до 19.05.2010. године у износу од 497.513,22 динара са законском затезном каматом, као и да тужиоцу, од правноснажности пресуде, исплати износ од 10.364,88 динара на име месечне ренте до 15. у месецу за текући месец и убудуће док се знатније не промене околности. Тужилац се повредио 25.09.2002. године, када је претрпео тешке телесне повреде које су изазвале умањење животне активности од 40% трајно и дефинитивно. Решењем Републичког фонда за ПИО од 09.11.2006. године није му признато право на инвалидску пензију јер не постоји потпуни губитак радне способности. Предметном тужбом потражује повећање ренте због промена у погледу његовог здравственог стања и промене других околности. Анексом уговора о раду од 02.12.2013. године тужилац је распоређен на послове ... код туженог. Према потврди Дома здравља у периоду од 25.09.2002. године до 03.12.2012. године (према извештају туженог од 25.09.2002. године до 13.04.2015. године) провео је 65 месеци на боловању, а у регистру пољопривредних газдинстава имао је активан статус у 2013, 2014. и 2015. години. Обрађује исту површину земље као и раније, изузев једне парцеле у КО ... која је експроприсана, а одређене парцеле издаје другим лицима. Вештачењем је утврђено да тужилац није способан за послове који захтевају средња и већа физичка оптерећења и напрезања, није способан за дуготрајан рад у нефизиолошком положају тела, није способан за послове који захтевају дуже стајање и ходање, у условима буке и за рад на висини (што је наведено и у налазу и мишљењу-експертизи Института за медицину рада Србије „Др. Драгомир Карајовић“ од 22.10.2012. године), као и да у међувремену није дошло до битне промене здравственог стања, да се његова радна способност на дан давања налаза није променила, тако да код тужиоца и даље постоји умањена радна способност као последица повреде на раду 25.09.2002. године уз сва наведена ограничења. Вештачењем је утврђено да револаризацијом утврђеног износа месечне ренте од 10.364,88 динара од 05.09.2010. године до 15.01.2017. године применом пропорционалне методе висина месечне ренте тужиоца од 01.01.2017. године износи 13.924,21 динар, а допунским налазом утврђена је разлика између

исплаћене и обрачунате ренте која је исплаћена за период од 15.09.2010. године до 01.01.2017. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев закључујући да су промењене околности које су постојале у првобитном периоду. Промењене околности су у смислу стопе раста цена на мало усева које би тужилац према вештаку у траженом периоду на својим парцелама гајио, обрађујући их својом пољопривредном механизацијом, због чега је прихватио налаз вештака који је обрачунао стопе раста цена на мало калкулацијом производње кукуруза, пшенице, ливадског сена и шљиве, и утврдио висину месечне ренте од 01.01.2017. године, у висини 13.924,21 динара, која је и досуђена тужиоцу од тог датума, па убудуће, као и материјална штета – разлика између исплаћене и обрачунате ренте од момента подношења тужбе 21.11.2012. године до 01.01.2017. године.

Другостепени суд је након одржане расправе преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев тужиоца одбио као неоснован. Закључио је да се накнада у облику ренте не досуђује зато што је смањена радна способност, већ због зараде коју оштећени не може да остварује због смањене радне способности, због чега је нужно утврдити да ли су се знатније промениле околности, а тужилац, на коме је терет доказивања, није пружио доказе да су се знатно промениле околности у утуженом периоду у односу на раније досуђену му ренту, јер ревалоризовани износ месечне ренте утврђен вештачењем није доказ за то. Како нема доказа да су се промениле околности у утуженом периоду, нема ни штете, а самим тим ни законског основа за обавезивање туженог да тужиоцу за утужени период исплати разлику између досуђене ренте и појединачно утврђених износа ренте за период 21.11.2012. до 01.01.2017. године и за обавезивање туженог да тужиоцу од 01.01.2017. године па убудуће исплаћује износ од по 13.924,21 динар на име месечне ренте.

Врховни касациони суда налази да је другостепени суд своју одлуку засновао на правилној примени материјалног права због чега је правилно преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

Одредбом члана 196. Закона о облигационим односима прописано је да суд може на захтев оштећеника за убудуће повећати ренту, а може је и на захтев штетника смањити или укинути, ако се знатније промене околности које је суд имао у виду приликом доношења раније одлуке.

У поступку пред другостепеним судом утврђено је да није дошло до измене здравственог стања и радне способности тужиоца, од момента доношења раније одлуке. Нужан услов за измену одлуке о висини ренте је да је дошло до измена у висини штете. То може бити и последица прогресирања степена умањења радне способности (због погоршања здравственог стања) или кад оштећени са оствареном рентом више не покрива штету коју трпи. Измена одлуке о висини ренте се не може захтевати због отежаног подмирења животних потреба, повећања цена животних намирница и других животних потреба, јер ове околности не представљају разлоге

на основу којих се конституише обавеза на плаћање ренте. Како из наведеног произилази да нема знатнијих промена околности које утичу на измену висине досуђене ренте то супротно ревизијским наводима нема погрешне примене материјалног права.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић